SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:398

av Björn Söder (SD)

Minnesdag tillägnad kommunismens offer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en svensk minnesdag tillägnad kommunismens offer bör införas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ta initiativ inom Förenta nationerna för att initiera en global minnesdag för kommunismens offer och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 27 januari 1945 befriades förintelselägret Auschwitz-Birkenau. Sedan 1999 har den 27 januari varit en svensk nationell minnesdag för Förintelsens offer, och 2005 deklarerade FN denna dag som internationell minnesdag. Sedan dess samlas varje år människor över hela världen i en manifestation för att hedra minnet av alla som mördades under Förintelsen.

Men det är inte bara nationalsocialismen som skördat miljontals människoliv. En annan socialistisk ideologi som orsakat miljontals offer är kommunismen. Trots att kommunismen skördat fler människoliv (man räknar med 63–93 miljoner människor) än nationalsocialismen har detta fått avsevärt mindre uppmärksamhet och de som fallit offer för denna avskyvärda ideologi har inte hedrats på samma sätt.

Både nationalsocialism och kommunism är totalitära ideologier som bör förpassas till historiens skräphög. Skillnaden mellan dessa ideologier är bara grader i helvetet.

Enligt förordningen (2007:1197) med instruktion för Forum för levande historia har Forum för levande historia till uppgift att vara ett nationellt forum som ska främja arbete med demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen. Myndigheten har särskilt till uppgift att informera om Förintelsen och kommunismens brott mot mänskligheten. Myndigheten ska sträva efter att stärka människors vilja att aktivt verka för allas lika människovärde. Myndigheten ska bl.a. bedriva utåtriktad verksamhet med inriktning på kunskap, kultur och utbildning. Verksamheten ska bedrivas i nära kontakt med pågående forskning, andra kultur- och

utbildningsinstitutioner samt myndigheter, organisationer och föreningar vars verksamhet rör liknande frågor.

I Sveriges riksdag sitter Vänsterpartiet invalt. 1990, efter Sovjetunionens fall, valde partiet att stryka ”kommunisterna” ur sitt partinamn. Att strykningen snarare hade med kosmetik än verkligt avståndstagande från kommunism att göra har stått klart efter att partiet haft både partiledare och andra företrädare som fortsatt att kalla sig för kommunister. Så sent som i januari 2021 antog partiets ungdomsförbund, Ung Vänster, ett nytt principprogram, i vilket man skriver: ”Vårt mål är ett klasslöst samhälle, fritt från förtryck – ett kommunistiskt samhälle.”

Det är uppenbart att skolan misslyckats med att lära ut om kommunismens brott mot mänskligheten, då ett helt ungdomsförbund till ett riksdagsparti fortfarande kan dras till denna avskyvärda ideologi.

Den 30 mars 2021 uttalade Sveriges dåvarande statsminister Stefan Löfven i Dagens Nyheter att ”jag har aldrig uppfattat att VPK inte stod upp för demokratin”. Uttalandet vittnar om djup okunskap om Vänsterpartiets historia och dess nära kopplingar till och samarbeten med kommunistiska diktaturregimer i framför allt Sovjetunionen, Kina, Nordkorea och Östtyskland. Men uttalandet är också ett hån mot alla de tiotals miljoner människor som fallit offer för avskyvärda handlingar i kommunismens namn.

Riksdagens konstitutionsutskott har vid tidigare behandlingar av motionens innehåll ansett att det får ankomma på Forum för levande historia eller andra berörda institutioner att avgöra hur man ska informera och påminna om kommunismens brott mot mänskligheten.

Samma hänvisning gjorde dåvarande kultur- och demokratiministern i sitt svar på en skriftlig fråga (2020/21:1916) om varför regeringen i sitt demokratiarbete inte har infört en svensk minnesdag tillägnad kommunismens offer.

Den politiska viljan från riksdagens tidigare majoritet och tidigare regeringsföreträdare om att upplysa om kommunismens illgärningar har med andra ord varit ganska loj. Detta trots att det fortfarande, i framförallt Asien, lever hundratals miljoner människor under kommunismens förtryck.

Med samma politiska viljekraft som visats när det gäller nationalsocialismens illgärningar borde riksdagen också visa att man står upp mot kommunismens illgärningar genom att införa en svensk minnesdag tillägnad kommunismens offer. Den 9 november 1989 föll Berlinmuren, som var en av de främsta symbolerna för kommunismens förtryck i Europa. Men nya generationer måste ständigt påminnas om det lidande kommunismen orsakat och fortfarande orsakar.

Regeringen bör även ta initiativ inom Förenta Nationerna för att initiera en global minnesdag för kommunismens offer.

Björn Söder (SD)